

Úvod:

NRL pravidelně analyzuje data a poskytuje MZČR i laboratořím týdenní přehledový dokument, jehož cílem je monitorovat šíření variant **SARS-CoV-2**, které se na území ČR vyskytují, poskytovat informace o nových potenciálních i reálných rizicích v souvislosti s šířením a evolucí viru SARS-CoV-2, poskytovat metodické pokyny vyšetřujícím laboratořím a poskytovat další kvalitativní i kvantitativní informace.

Obsah:

Mikrobiologie – vyhodnocení dat z diskriminační PCR

Strana 2

Mikrobiologie – vyhodnocení sekvenačních dat

Strana 3 - 5

Informace o nově sledovaných variantách

Strana 6 - 7

Závěr a odkazy

Strana 8 - 9

Diskriminační PCR – vyhodnocení dat

- V období od 16. 10. do 23. 10. 2022 (dle data odběru) má NRL k dispozici data 508 hlášených testů diskriminační PCR z 14 laboratoří. Přehled zachycených mutací dle diskriminačních PCR za posledních 8 dní ukazuje tabulka 1. Neurčené varianty jsou u těch vzorků, kde nebylo provedeno vyšetření mutací, jen byly zaslány výsledky do ISIN.

Tabulka 1: Přehled zachycených mutací

(plovoucí datový interval za posledních 8 dní z ÚZIS):

Popisky řádků	Počet	Podíl
BA.4/BA.5	221	43.5%
BA.1/BA.2	38	7.5%
N/A	74	14.6%
omikron bez dalšího rozlišení	175	34.4%
Celkový součet	508	

Tabulka 2: Přehled laboratoří vyšetřujících mutace

Laboratoř	Počet nahlášených diskriminačních PCR
DIANA Lab, s.r.o., Praha 4	2
FN Královské Vinohrady	3
Laboratoře Agel a.s. Nový Jičín 2	53
LMG Nemocnice Jihlava p.o.	9
Nemocnice Na Bulovce	44
Nemocnice Pardubického kraje, Orlickoústecká nemocnice a.s. 2	22
Oblastní nemocnice Trutnov a.s.	1
Pardubická krajská nemocnice a.s. odd. mikrobiologie	105
Poliklinika AGEL, Dopravní zdravotnictví a.s., Plzeň	68
SPEA Olomouc, s.r.o.	69
ÚLD OKB Fakultní nemocnice Ostrava	71
Vidia - diagnostika	6
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě	42
Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem	13
Celkový součet	508

- K 24. 10. 2022 bylo v ČR celogenomově sekvenováno 53 157 SARS-CoV-2 pozitivních vzorků, zdrojem jsou interní data NRL a mezinárodní platforma GISAID. V této databázi je zveřejněno celkem 598 sekvenací s datem odběru vzorku mezi 23. září a 23. říjnem. Dle celogenomové sekvenace v tomto časovém období převažovala varianta omikron, varianta BA.5.x. Celkový přehled všech sekvenovaných variant ukazuje tabulka 3. Tabulka 4 souhrnný přehled sekvenací za sledované období. Vývoj podílu jednotlivých sekvenovaných variant od 1. 5. 2022 zobrazuje graf 1.

Tabulka 4: Souhrnný přehled sekvenovaných variant za sledované období

Variant	Počet	Podíl
BA.2.X	1	0.2%
BA.4.X	10	1.7%
BA.5.X	372	62.2%
BE.X	43	7.2%
BF.X	162	27.1%
Ostatní	10	1.7%
Celkem	598	

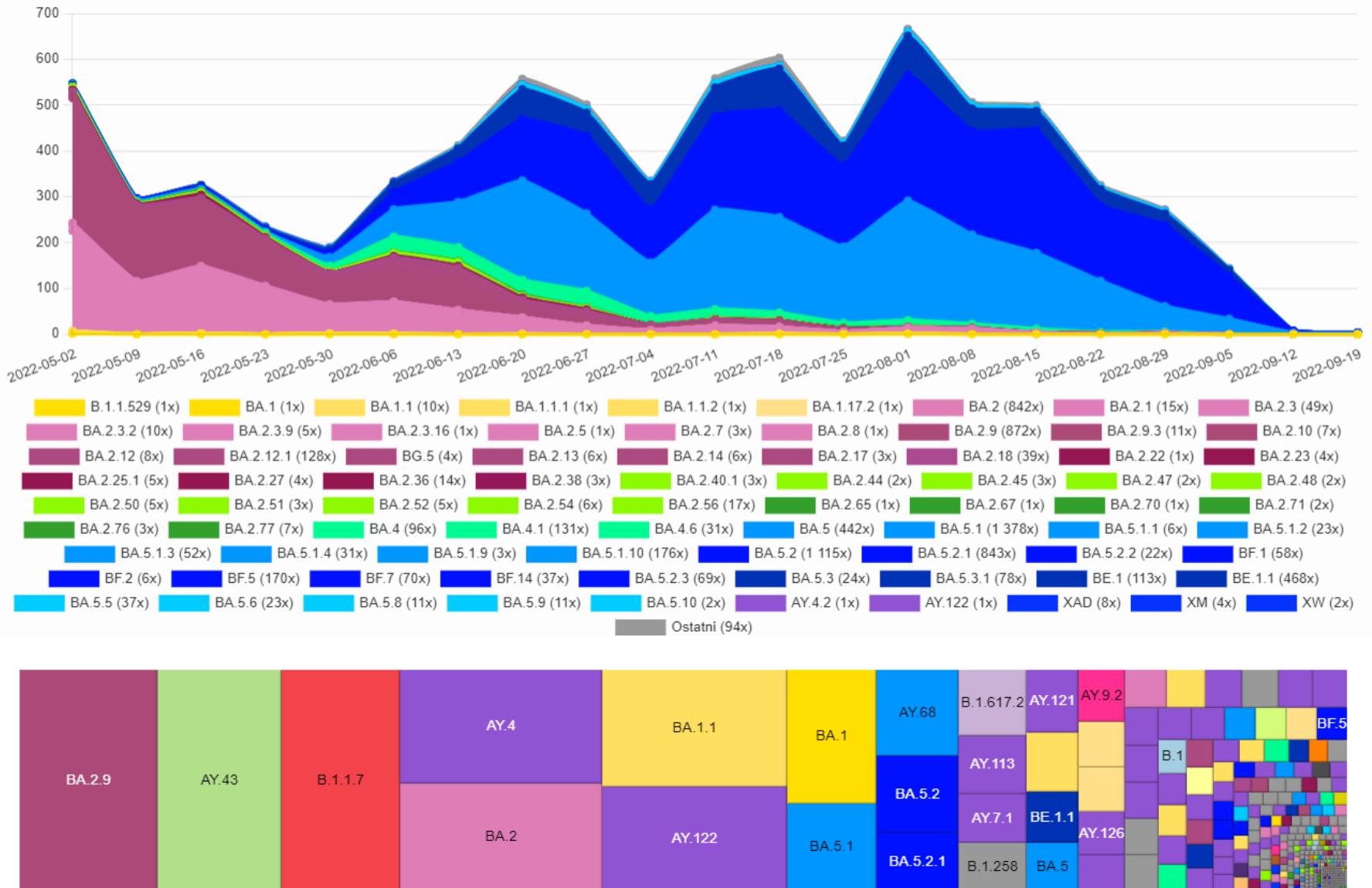
**Tabulka 3: Přehled sekvenovaných variant v ČR sledované období
Červeně vyznačeny nově monitorované varianty**

Variant	Počet	Podíl	Variant	Počet	Podíl
BA.2	1	0.2%	BA.5.2.9	1	0.2%
BA.4.1	2	0.3%	BA.5.3	2	0.3%
BA.4.6	8	1.3%	BA.5.3.1	6	1.0%
BA.5	8	1.3%	BA.5.3.3	3	0.5%
BA.5.1	64	10.7%	BA.5.5	8	1.3%
BA.5.1.10	12	2.0%	BA.5.5.1	1	0.2%
BA.5.1.17	1	0.2%	BA.5.6	2	0.3%
BA.5.1.18	2	0.3%	BA.5.9	4	0.7%
BA.5.1.19	1	0.2%	BE.1	12	2.0%
BA.5.1.2	4	0.7%	BE.1.1.1	27	4.5%
BA.5.1.21	2	0.3%	BE.1.1.2	3	0.5%
BA.5.1.22	5	0.8%	BE.4	1	0.2%
BA.5.1.23	4	0.7%	BF.11	1	0.2%
BA.5.1.24	1	0.2%	BF.13	1	0.2%
BA.5.1.26	5	0.8%	BF.14	36	6.0%
BA.5.1.3	3	0.5%	BF.23	1	0.2%
BA.5.1.5	12	2.0%	BF.26	5	0.8%
BA.5.2	102	17.1%	BF.27	1	0.2%
BA.5.2.1	57	9.5%	BF.28	3	0.5%
BA.5.2.18	2	0.3%	BF.5	20	3.3%
BA.5.2.2	2	0.3%	BF.6	1	0.2%
BA.5.2.20	24	4.0%	BF.7	93	15.6%
BA.5.2.21	1	0.2%	BM.1.1	1	0.2%
BA.5.2.22	9	1.5%	BQ.1	3	0.5%
BA.5.2.26	7	1.2%	BQ.1.1	1	0.2%
BA.5.2.28	1	0.2%	BV.1	1	0.2%
BA.5.2.3	5	0.8%	CG.1	3	0.5%
BA.5.2.33	1	0.2%	XAZ	1	0.2%
BA.5.2.6	10	1.7%	Celkový součet	598	

Pro výpočet použit algoritmus Pangolin v 4.1.3.

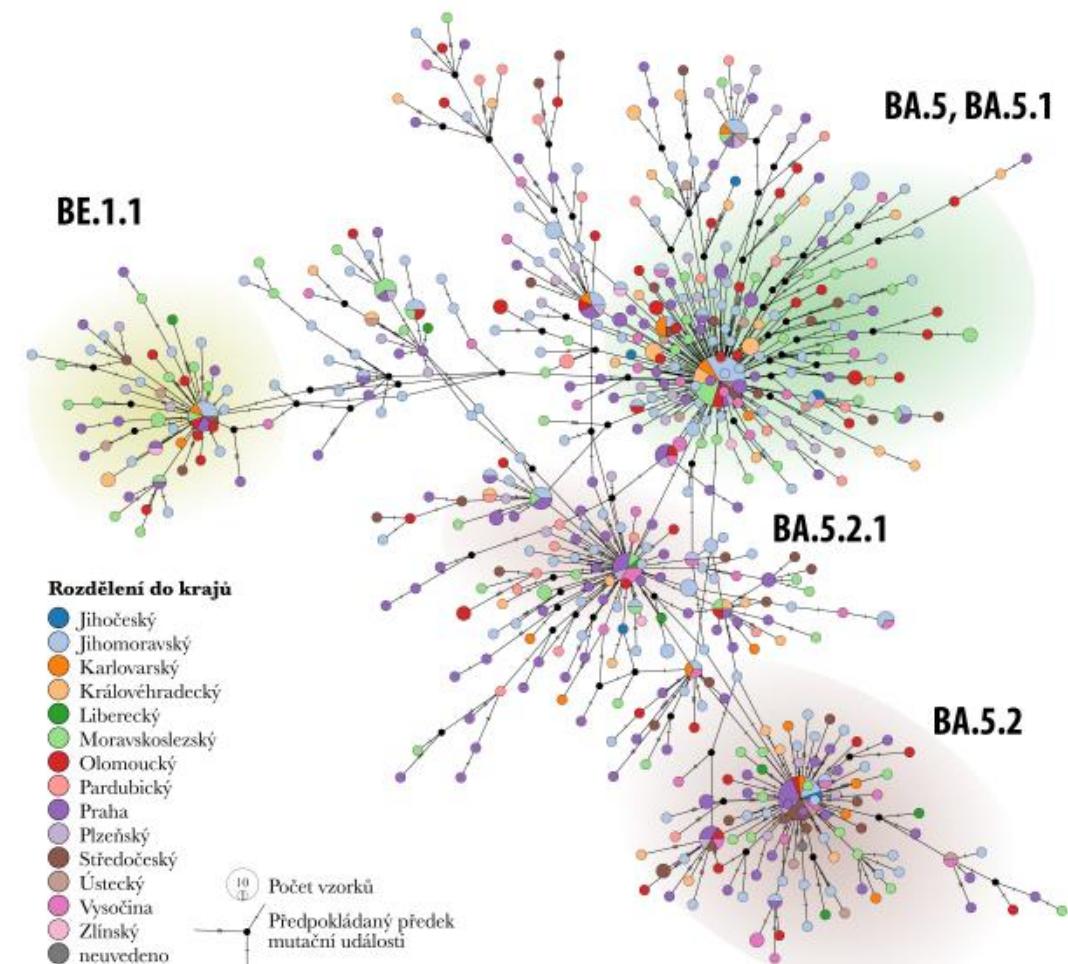
Zdroj: <https://pangolin.cog-uk.io/>

Graf 1: Přehled sekvenovaných variant od 1. 5. 2022 do 24. 10. 2022

Znázornění variant SARS-CoV-2 v reprezentaci haplotypové sítě

Na tvorbu haplotypové sítě byl použit výběr sekvencí 700 vzorků z České republiky shromážděných od 5. 8. 2022. Velikost uzlů odpovídá počtu vzorků s identickou sekvencí DNA. Spojnice naznačují pravděpodobné příbuzenské vztahy, počet krátkých kolmých úseček odpovídá počtu mutačních změn. Uzly jsou vybarveny podle kraje a v případě, že se identický haplotyp vyskytuje ve více krajích, jsou vybarveny jako koláčový graf. Celá síť představuje variantu Omicron s jejími podvariantami.

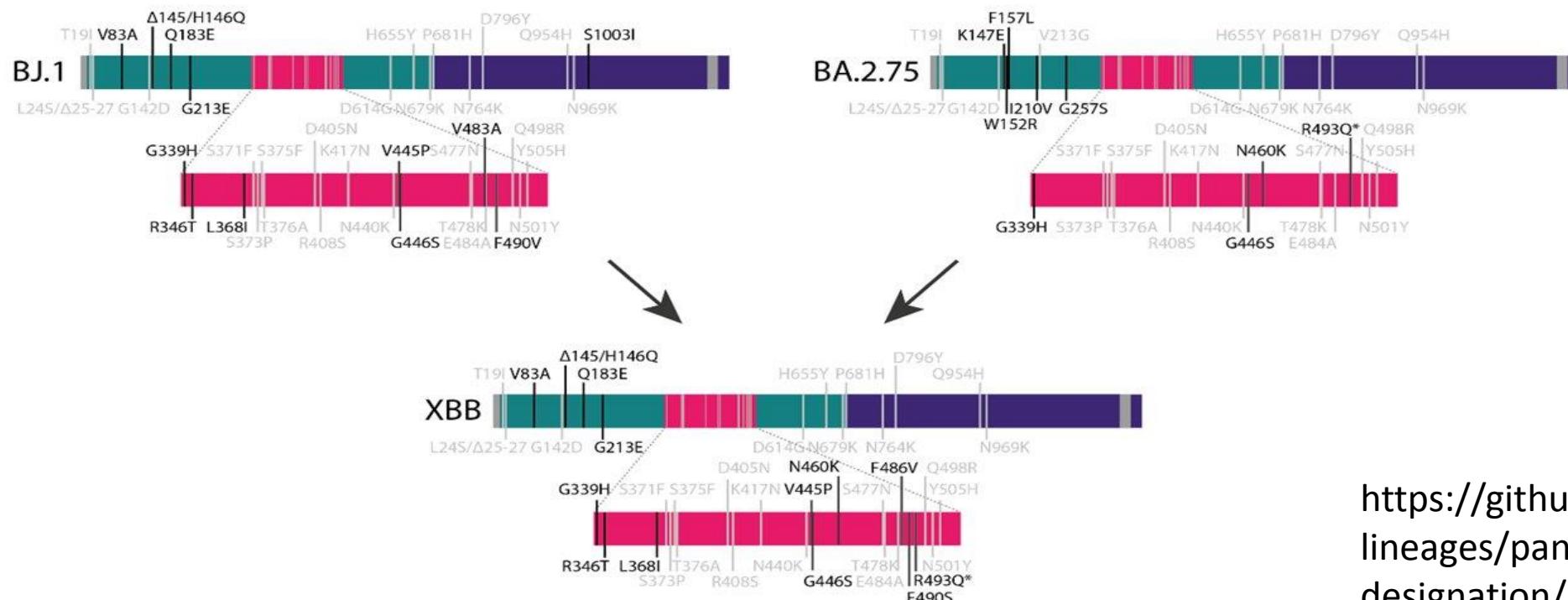

Aktuálně sledované varianty

Aktuálně jsou sledovány varianty BA.4.6, varianty BA.5 like - BE.1.1 a odvozené BQ.x, BF.7, a v neposlední řadě BA.2.75.2 a rekombinantní subvarianta XBB mezi BJ.1 a BA.2.75.2.

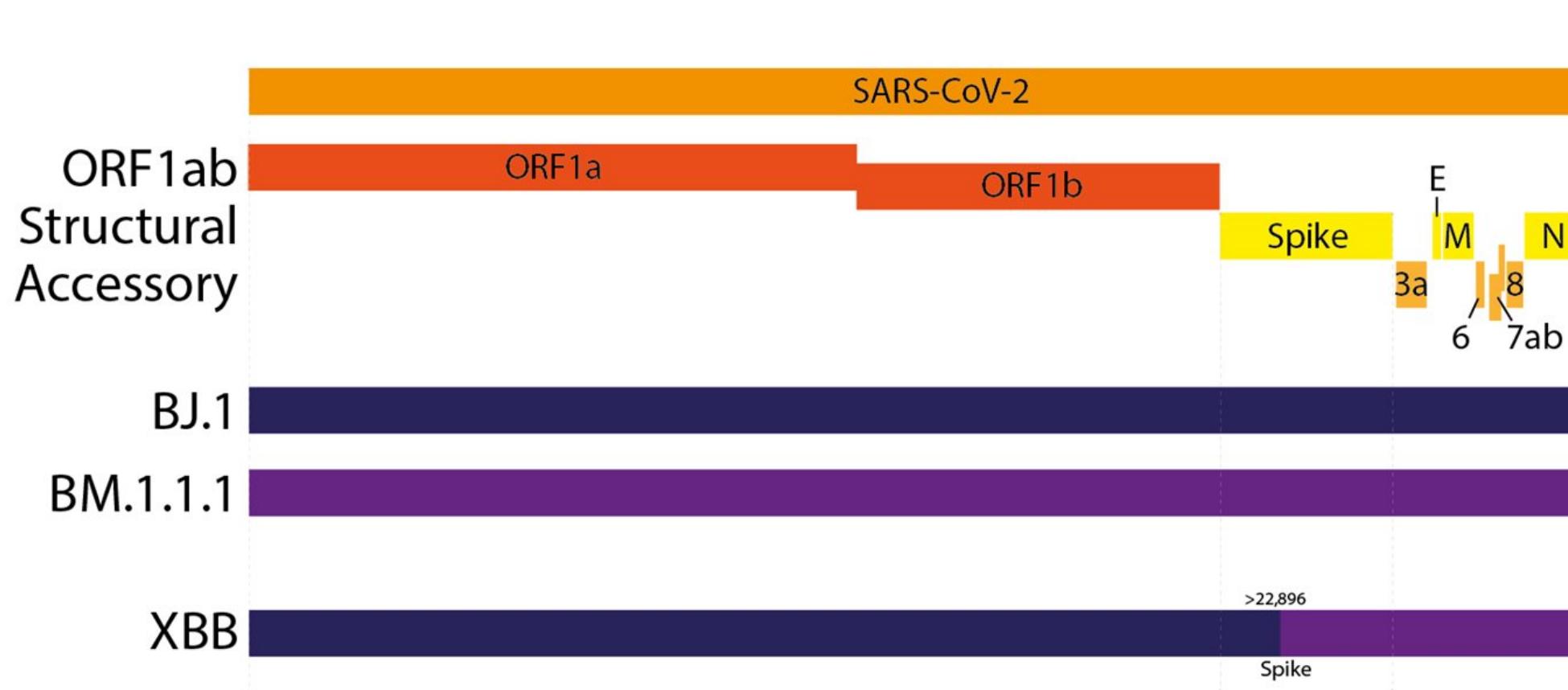
Mezi sledované aminokyselinové substituce ve spike patří K444T, N460K, R346T, Y144del, I666V, D80G, D1118G , D1199N, F490S.

Rekombinantní varianta XBB detekovaná v Singapuru a USA, která je výsledkem rekombinace dvou BA.2 like variant BA.2.75X (BM.1.1.1) x BJ.1 (BA.2.10.1.1.), může být novou dominantní variantou, vzhledem k aktuálnímu šíření a některým vlastnostem spike proteinu, včetně akvizice již osvědčených a zcela nových aminokyselin.

<https://github.com/cov-lineages/pango-designation/issues/1058>

Znázornění vzniku rekombinantní varinty XBB

- NRL upozorňuje, že molekulárně-biologická surveillance stále probíhá a je stále potřeba zasílat pozitivní vzorky do sekvenačních center.
- Sekvenační data vykazují shodu se světovými daty, dominuje varianta BA.5x (BA.5 like), kam spadají i varianty BE a BF like. Detekujeme monitorované varianty: BQ.1.1 jeden záchyt, BA.4.6 – 8 detekcí, BE.1.1 - 27 detekcí a BF.7 – 93 záchrny.
- Přestože struktura spike stále umožňuje adaptační evoluci, není zřejmé, jak bude vypadat další vývoj viru. S narůstající incidencí se zvyšuje pravděpodobnost vytvoření nové varianty, která se může uplatnit podobně jako předchozí VOC, alfa, delta a omikron.

Timotej Šúri, MSc.

- Projekt COVd ukazuje linie viru SARS-CoV-2 v přehledném grafu:

<https://virus.img.cas.cz/lineages>

- Testování antigenních testů na covid-19

[Antigenní COVID testy – Vysoká škola ekonomická v Praze \(vse.cz\)](#)

- Seznam testů SÚKL

<https://www.sukl.cz/prehled-testu-k-diagnostice-onemocneni-covid-19>

Další zdroje:

- [Tracking SARS-CoV-2 Variants](#)
- [COVID-19 new variants: Knowledge gaps and research](#)
- [Genomic sequencing of SARS-CoV-2: a guide to implementation for maximum impact on public health](#)
- [Considerations for implementing and adjusting public health and social measures in the context of COVID-19](#)
- [VIEW-hub: repository for the most relevant and recent vaccine data](#)
- [WHO Statement on Omicron sublineage BA.2](#)